

Landsbygdsnytt

Örebro kommun

#2
2024

Bröderna som vann Landsbygdspriset

Hampetorpsföreningen är störst i Sverige

Häng med till fritidsgården

Tankar om det nya naturreservatet

Talangscoutad 45 år efter det första platta paketet

När jag var liten brukade jag få en julklapp redan på julaftonens morgon. Jag förmodar att tanken var att jag skulle vara sysselsatt med någonting medan mina föräldrar gjorde det sista stöket.

Julen 1979 väntade ett stort platt paket vid granen på morgonen. Jag var sex och ett halvt år gammal och när pappret avlägsnats fanns ett helt nytt och glänsande bordshockeyspel från Stiga där. Det sysselsatte både mig och min nio år äldre bror under juledigheterna och flera andra dagar därefter.

29 år senare dök ett liknande platt paket upp i juletid. Då var det en gåva från en affärspartner till min dåvarande arbetsplats Nerikes Allehanda. Ishockeyspelet gjorde stor succé bland mig och mina närmaste kollegor – och faktiskt bland en hel del andra figurer på det stora företaget – och jag ska ärligt erkänna att arbetsmoralen sjönk en smula när spelet stod där och frestade.

Vi spelade ofta och mellan varven tittade vi på Youtube och lärde oss att bemästra en del trick som Skyffeln och Lillstöveln. Vi blev faktiskt rätt bra.

Men spelet tog stryk och när gåvan till slut gav upp ersatte vi det med ett nytt spel – vi var ju bara tvungna att spela.

Anders Jakobson
Clearberry AB
Foto: Pia Gyllin

Med detta som en liten bakgrundshistoria blev jag överraskad och glad när jag 2021 fick höra att det fanns en bordshockeyförening i Hampetorp som var väldigt framgångsrika nationellt.

Det året hade vi ett tema i Landsbygdsnytt där vi berättade om lite udda föreningar runt om på landsbygden och Närke bordshockey hamnade direkt på listan.

Men dessvärre skrev vi aldrig om dem då, men idén har legat kvar i planeringsdokumentet år efter år efter år...

Tills nu.

I början av november åkte jag till Hampetorps föreningsgård och träffade några av spelarna i Närke bordshockey och jag gillade gemenskapen i rummet. Som grundaren Anders Pettersson uttrycker det i reportaget i det här numret, är bordshockey en sport som alla kan göra.

Jag kunde inte låta bli att för första gången på tio år eller så spela lite och fick spontant möta Lars Ulfvensjö under några minuter. Han menade att jag hade talang och uppmanade mig att vara med fler gånger. Vem vet, kanske är det jag som står och spelar nästa gång någon gör reportage om Närke bordshockey? ■

Landsbygdsnytt utkommer med tre nummer 2025

Landsbygdsnytt fortsätter att komma ut i fysiskt format även under 2025 och vi kan med glädje berätta att det blir ett extra nummer lagom till nästa sommar. Detta nummer kommer att vara på temat livsmedelsförsörjning och vi tar redan nu mot tips och idéer som kan passa i detta tema. Skriv till Landsbygdsnytt på adressen här nedan.

Kom också i håg att alla tidigare nummer från 2018 till i dag finns att läsa i PDF-format på orebro.se/landsbygdsutveckling eller clearberry.se!

Landsbygdsnytt #2 2024

Ansvarig utgivare: Lena Norström, 019-21 20 42

Distribution: Citymail, 0771-40 60 40

Nästa nummer kommer under våren 2025.

Har du synpunkter eller tips? Kontakta oss: landsbygdsnytt@orebro.se

Produktion: Clearberry AB – info@clearberry.se

Text och foto: Maria Eremo

Text, foto och form: Anders Jakobson

Landsbygdsnytt är en informationstidning som ges ut av Örebro kommun. Syftet är att vara en kanal för information från kommunen som berör landsbygderna i Örebro kommun. Tidningen är också ett sätt att informera om Örebro kommuns strategiska arbete med landsbygdsfrågor, upplysa om tillgängliga bidrag för landsbygdsutveckling och berätta positiva och inspirerande historier från vår landsbygd. Det är inte möjligt att annonsera i tidningen och vi skriver heller inte artiklar i syfte att göra reklam eller favorisera till exempel företag. Tidigare utgåvor av Landsbygdsnytt finns att läsa i pdf-format på orebro.se/landsbygdsutveckling

Landsbygdsfrågor i fokus för ny samverkansförening

En ny samverkansförening för företag, föreningar och landsbygdsfrågor har sett sitt ljus i norra kommundelen och har fått namnet Samverkan Norra Örebro.

Så sent som i mitten av oktober genomfördes det allra första styrelsemötet för den nya föreningen som riktar in sig på landsbygden norr om Hovsta. Ordförandeposten har tilldelats Matti Sigelid och han har tillsammans med styrelsen stora förhoppningar om framtiden.

– Vi har tagit över Ervalla företagares organisationsnummer, men har bytt inriktning. Vi kommer dessutom att fånga upp ett större område och mer än bara företag. Vi har fokus på hela landsbygden, säger Matti.

Nu är planen att utveckla, nätverka och samverka kring företagardelen men också att stärka föreningsbiten där många föreningar tampas med för få medlemmar.

– Landsbygdsfrågor är för alla som bor i området och vi vill driva projekt för att utveckla landsbygden. Landsbygdspolitiken i kommunen är fin i text, men det finns inga aktiviteter kopplade till den. Vi vill samarbeta för att väcka dem till liv. Vi motarbetar inget i Landsbygdsprogrammet, men vi vill inte att man glömmer

bort landsbygden och vi behöver samla oss.

Intresset för den nya satsningen har varit stort och även om man inte vet antalet medlemmar förrän årsmötet i februari, tror Matti att de åtminstone har ett 20-tal företag och föreningar som är intresserade. Sju personer sitter i styrelsen och representeras av både företagare och föreningar.

– Alla som vill kan bli medlemmar om de har ett lokalt engagemang. Vårt föreningsarbete kommer att ske i projektform.

Matti förklarar att den som vill starta ett projekt har stöttning från föreningen, men är själv projektansvarig.

– Det kan till exempel vara ett projekt för att stärka föreningslivet, angående kollektivtrafiken, bostäder och så vidare. Projektmodellen gör att vi inte får några direkta utgifter. Projekten måste i stället finansieras av de som driver projektet, kanske med kommunens hjälp eller Leader. Föreningen tar inte ansvar för genomförandet av projekten, men vi möjliggör dem.

Först ut för Samverkan Norra Örebro är att nå ut och visa att man finns. Det finns tankar om att bjuda in till ett större möte för att berätta om hur man tänker jobba och om planerna framåt.

– Det här känns jättebra. Vi har skapat plattformen och nu måste vi göra den känd och skapa intresse. Vi vill satsa på praktisk handling och vet ännu inte hur allt kommer att bli. Jag tror att vill man så kan man och att engagera sig ska vara gratis. Känner man sig nyfiken på landsbygdens utveckling kan man alltid kontakta mig.

Samverkan Norra Örebro har ett viktigt budskap:

– Vi ska stärka alla företag i området och verka för goda förutsättningar, inte skapa konkurrens. Jag tror att alla tjänar på att det går bra för alla. Det finns ingen fördel med att skapa osämja mellan företag och föreningar. Alla gagnas av att vi stöttar varandra, säger han. ■

Vill du komma i kontakt med föreningen?

Mejla Matti Sigelid:
mattisigelid@gmail.com

Bredd och elit i Närke bordshockey

Julia Forsberg, född 2013, blev sexa i knatteklassen i SM 2022.

Sveriges största bordshockeyförening just nu finns i Hampetorp.

– Bordshockeyn är en liten värld, men vi har både bredd och elit och Sverige har flera spelare som är topp 10 i världen, säger Anders Petterson grundare av Närke bordshockey.

Landsbygdsnytt besöker Hampetorps föreningsgård vid lunchtid en lördag i november. Här inne har ett tiotal medlemmar samlats för internt turneringsspel. Grundomgången har precis avslutats och efter lite energipåfyllnad genom korb med bröd inleds slutspelet. Ena semifinalen står mellan gamla ordföranden Anders Petterson

Anna-Maria Israelsson hamnade på sjätte plats bland damer i årets upplaga av SM.

son och Robban Forsberg som har tagit över posten sedan ett år tillbaka. En prestigematch som avgörs först i sjunde och sista femminutersmatchen när Anders puckar ramlar rätt. På bordet intill möter veteranen Lars Ulfven-sjö junioren, och en av föreningens stora talanger, James-John Forsberg i den andra semifinalen, som länge går i Lars fördel tills junioren vänder.

Ju längre in i kamperna spelarna kommer ju starkare blir känslorna vid spelen.

– Det kan bli lite grinigt ibland, skrattar Anna-Maria Israelsson som möter knattespelaren Julia Forsberg i en placeringsmatch några bord bort.

Anders startade föreningen runt 2017 och då höll man till i Tegelhuset i Odensbacken. Han ville hitta en aktivitet till sin autistiske son och när det inte fanns någon knatteverksam-

Anders Petterson
Närke bordshockey

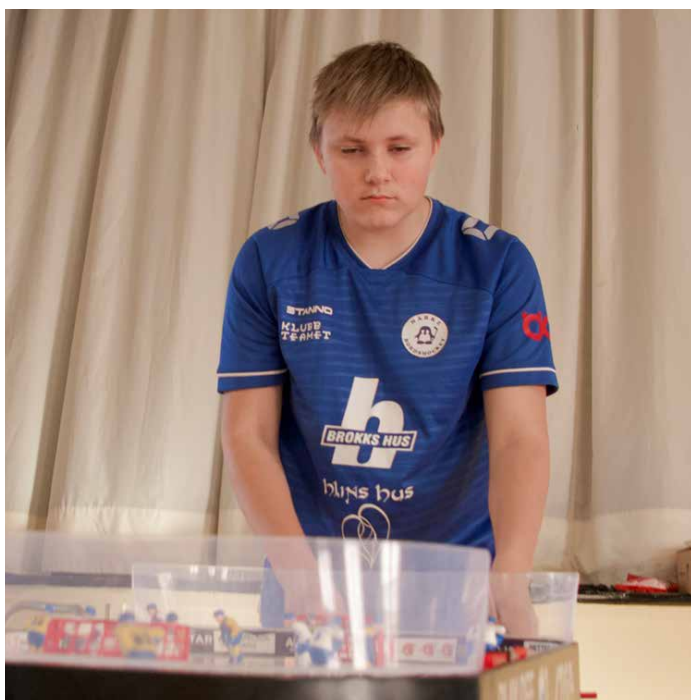
het inom bordshockeyn, började Närke bordshockey med det och det är man ensamma i Sverige med. Till Hampetorp flyttade man 2020 och ingår numera i Hampetorps föreningsgård.

– I och med att vi hade verksamhet för knattar och juniorer lockade vi spelare från hela landet. Eddie

Nilsson från Västerås var tio, elva år då och gick tillsammans med sin pappa Henrik med i föreningen för att vi hade så bra ungdomsverksamhet.

Eddie är världsnia i dag. Olof Blume från Stockholm hade en stuga i Brevens bruk och började spela med oss. Han spelar för Björkhagen Rangers nu och är en av de bästa i Sverige och topp 10 i världen.

De första bordshockeyspelen började tillverkas på 50-talet och hamnade i handeln strax efter Tre Kronors VM-guld i ishockey 1957, men sporten etablerades på 1980-talet och första SM hölls -82. Sju år senare hölls det

John-James Forsberg till vänster är en av föreningens mest lovande juniorer som denna dag tog sig ända till finalen, där han föll mot veteranen Anders Pettersson.

Föreningen livesänder matcher på sin Facebooksida så att de som inte är på plats ändå har en chans att hänga med.

första världsmästerskapet där Sverige var värd. Det är en internationell sport och flera av föreningens spelare har deltagit i både EM och VM.

– Sverige har haft en framträdande roll länge, men nu har vi backat lite. Det är mycket bra spelare i Ukraina och Lettland till exempel. De mest extrema spelarna finns i Ryssland, men de är uteslutna just nu på grund av kriget, berättar Lars.

Det unika med föreningen är ungdomsverksamheten där knattarna (spelare upp till 13 år) spelar mot varandra och drar nytta av det. De allra duktigaste spelarna går in i vuxenturneringarna. Anders har lagt ner mycket tid på föreningen de senaste åtta åren och det har lönat sig. Närke bordshockey har haft framgångar i turneringsspel och mästerskap, och för några år sedan prisades Anders som Årets eldsjäl från bordshockeyförbundet för att han driver verksamhet för ungdomar och har lyckats få så många nya till sporten.

– Jag brinner för ungdomarna och att alla kan vara med. Jag jobbar på ett anpassat gymnasium och vi har spelare med funktionsvarianter. Alla ska få vara med utifrån sina förutsättningar.

Vid sidan av ungdomsverksamheten är det något annat som sticker ut hos Närke bordshockey. Damer.

– Vi har just nu sju aktiva damer

och det är vi ensamma om. Vissa SM har inte ens haft sju deltagande damer.

En av klubbens främsta damer ska kanske inte kallas dam. Hon heter Wilma Wallin och är född 2014.

– I årets upplaga av SM som vi arrangerade i Örebro kom Wilma femma i damklassen. Men när vi tränar kan hon stå och spela mot 70-åriga gubbar. Det är den bredden vi har i klubben.

Anders uppskattar att det finns ett tiotal klubbar i Sverige där några få har en verksamhet som liknar Närke bordshockey. Runt 300 personer spelar varav hälften är regelbundet aktiva. En femtedel av dem återfinns i Hampetorp.

Utöver spel i Hampetorps föreningsgård en gång i månaden spelar Närke bordshockey en gång i månaden i Hlins hus i Örebro.

– Det är öppenvård för kvinnor över 18 år med missbruksproblem i Örebro kommun, berättar Lars som utöver rollen som sekreterare i Närke bordshockey även är föreståndare på Hlins hus.

Hlins hus sponsrar föreningen genom att låna ut en minibuss när de ska resa till andra orter för tävlingsspel. I övrigt får föreningen lite bidrag via Hampetorps föreningsgård, inkomster vid arrangemang och sponsring via medlemmarnas

egna företag. Svenska bordshockeyförbundet har avtal med Stiga som sponsrar med själva spelen och Närke bordshockey har 60-70 spel i lager, uppskattar Anders.

Från att ha varit väldigt drivande har Anders nu tagit ett steg tillbaka. Ordförandeskapet har tagits över av Robert och Anders är kvar som kassör. Föreningen har växt, men kärleken till sporten och föreningen släpper han inte.

– Det är roligt att Hampetorp kan vara med och slåss om medaljer i världen och det är så fint med bredden i klubben, att det inte bara är elit. Även vi vanliga dödliga kan vara med och spela och ha roligt. Det är en otrolig gemenskap, säger Anders. ■

Spelen tar lite stryk, men ibland är det inte värre än att ett kuggjul lossnar. Ordförande Robban Forsberg sätter dit det mellan två matcher.

Konstnärlig gestaltning skapar identitet i Östernärke

Det ryktas om ett konstprojekt i Odensbacken så Landsbygdsnytt bestämde sig för att ta reda på mer.

Hallå där Örebro kommuns konstintendent Michael Andersson: Vad är det som är på gång i Odensbacken?

– Örebro kommun har blivit kontaktade av lokala aktörer i Odensbacken med ett önskemål om att utveckla ett område för rekreation och möten och ser gärna att den platsen förstärks med ett konstverk. Nu söker Örebro kommun en konstnärlig gestaltning för att fungera som identitetsskapare och för att stärka platskaraktären.

Vad spännande! Är det aktuellt på fler platser på Örebro landsbygd?

– Ja, även till Stora Mellösa har det avsatts lika mycket pengar till en konstgestaltning. Budgeten för respektive uppdrag är 640 000 och ska då täcka arvode till konstnär, all materialkostnad och alla kostnader för installation, alltså från skiss fram till installerat verk på plats.

Hur går processen till?

– Så snart en beställning har inkommit till Konstenheten sätter arbetet med uppdraget i gång genom att en samrådsgrupp bildas. I gruppen ingår representanter från den aktuella verksamheten eller platsen, eventuella fastighetsägare och andra berörda intressenter. Arbetet med att ta fram en konstnärlig idé och skiss inleds direkt efter att en konstnär tilldelats ett projekt. Skissförslaget ska sedan redovisas för samrådsgruppen som är den grupp som godkänner skissen. När skissen antagits är det dags för projektet att rulla i gång enligt den tidsplan konstnären ställt upp i sin skiss. Det konstnärliga gestaltningsprojektet når sitt mål när verket är färdigställt, installerat och besiktat på plats av en av samrådsgruppen utsedd grupp experter.

Vilka kan ansöka?

– Yrkesverksamma konstnärer som uppfyller kriterierna i konstprogrammet.

Hur går urvalet till?

– Man bedömer om de som har anmält intresse kan visa från tidigare uppdrag att de kan lösa liknande uppgifter. Man behöver visa prov på att man kan arbeta med hållbara material och för allmänheten säkra lösningar. Men inte minst – det är intressant att konstnären som väljs har ett eget och unikt uttryck. Konstnären är den som ska komma med den överraskande och finurliga idén vi andra ska förundras över.

Michael Andersson
Foto: Örebro kommun

När ska allt vara klart?

– Uppdraget kommer antagligen tilldelas en eller flera konstnärer i början av 2025. Skiss- och genomförandefasen kommer sträcka sig till våren 2026, då verket ska invigas på plats.

Var exakt i Odensbacken är detta aktuellt?

– I konstprogrammet har samrådsgruppen tagit fram rekommendation på tre olika platser i samhället som alla har sina fördelar. Konstnären har möjlighet att välja någon av dessa platser eller föreslå annan placering, som i så fall ska godkännas av samrådsgruppen. Det återstår alltså att se var gestaltningen hamnar – men målsättningen är att den ska komma så många Odensbackenbor till glädje som möjligt. ■

Ett exempel på den offentliga konst Örebro kommun placerat ut. Detta verk heter "Bee there" och är gjort av Johan Paalzow. Det finns att se på Gamla Gatan i Örebro.

Foto: Susanne Flink

Latorps IF planerar för nya omklädningsrum

Om allt går som det ska kommer Latorps IF att bygga nya omklädningsrum på Björkvallen nästa sommar eller höst.

Latorps IF:s herrlag i division fyra har sitt omklädningsrum i källaren på klubbhusets äldsta del. Trappen ner är brant och sliten och i omklädningsrummet kan man se hur fukten tränger fram i väggarna. Men herrlaget trivs där och det är inte detta omklädningsrum som Latorps IF vill riva, utan de svarta barackerna som restes 1979.

– Vi vill ta bort dem och bygga ut lite så att två omklädningsrum blir fyra och bygga ihop dem med klubbhuset. Just nu finns det bara en toalett i omklädningsrummen och det är för lite i förhållande till vår verksamhet, berättar Staffan Lindberg i Latorps IF.

Det var andra tider 1979. Då hade Björkvallen en plan. I dag har anläggningen sju gräsplaner och konstgräsplanen och är därmed en av de största i kommunen. Då krävs det ändamålsenliga faciliteter. Ett stort problem uppstår när Latorps IF arrangerar ungdomscuper med både kill- och tjejlag samtidigt.

– De kan av förklarliga skäl inte dela omklädningsrum och det leder till att vi får dela upp kill- och tjejmatcherna på olika dagar i stället för att kunna varva.

Projektet kommer att kosta 3,8 miljoner att genomföra med bygglov, rivningslov, vatten, avlopp, el och energismarta lösningar. Nu gäller det för Latorps IF att samla ihop kapitalet.

– Vi har fått 400 000 kronor från kommunen, vilket bara är en liten del av summan vi sökte. Det kommer att räcka till att riva de gamla omklädningsrummen, forsla bort dem och sanera marken från rödfyr, men inte mer. Vi kommer att söka pengar från SISU, SFF och Allmänna arvsfonden. På något sätt kommer det att gå, men föreningen kan inte skjuta till så mycket eget för vi går redan på knäna.

Driftkostnaden för Björkvallen är 634 000 kronor per år. Kommunens skötselbidrag täcker en del, men har

blivit mindre till i år. En del lokala företag sponsrar lagen men hela föreningen har bara Lekebergs sparbank som sponsor. Den egenstartade cupen Tysslinge Cup har sålt sitt namn till Tysslingeföretagarna och en del pengar kommer in via försäljning av bland annat toalettpapper och Bingolotter.

– Vi vill inte straffa föräldrarna med ökade medlemsavgifter då ungdomarna som är hos oss är även med i andra idrottsföreningar, men jag imponeras av att spelarna i herrlaget betalar 2000 kronor per år för att spela fotboll. Det tyder på trivsel.

Vad blir den stora vinsten med nya omklädningsrum?

– Det blir att vi kan ta nästa steg i att växa som förening. Vi växer i antal lag för tillfället men vill förstås inte sluka andra landsbygds lag, utan verka för att hålla kvar ungdomslagen på landsbygden. Men då måste vi kunna erbjuda rimliga faciliteter. ■

Nytt naturreservat bildat vid Klockhammar

Länsstyrelsen i Örebro län har bildat fyra nya naturreservat. Ett av dessa är Hanstorpaberget vid Klockhammar. Josefin Dahlström, Lotta Sörman och Anna och Mattias Nilsson delar med sig av sina tankar.

Naturreservatet Hanstorpaberget ligger direkt norr om naturreservatet Ullavi klint och består av sammanlagt 41 hektar.

Länsstyrelsen i Örebro län beskriver området som variationsrikt: ”På höjderna växer mager tallskog och i sluttningarna finns en grandominerad skog. Vid Klockarebäcken hittar besökaren en ravin med lövskog. Området är hem för en rik mossflora och flera rödlistade arter. Förekomsten av kalk och grönsten gör att många marklevande svamparter trivs. Det finns gott om spår av kulturlämningar i form av en fornborg och flera gruvlämningar.”

Vid badet i Klockhammar träffar Landsbygdsnytt fyra boende för att fånga deras spontana tankar om bildandet.

– Det är jättebra att det har blivit ett naturreservat, säger Anna Nilsson.

Hon och maken Mattias är hyfsat nyinflyttade i Klockhammar. I juli köpte de ett hus som ligger precis vid naturreservatets södra gräns.

– Det var lite för att det skulle bli ett naturreservat som vi köpte tomten. Vi tyckte att det lät bra och att skogen inte skulle röras, fortsätter hon.

– Det var skönt att slippa få ett kalhygge som granne, säger Mattias.

Lotta Sörman är återinflyttad i Klockhammar sedan ungefär ett år men har rört sig i trakten i 50-60 år. Även hon är positiv till beslutet som hon tycker känns ”mycket bra”.

– Det är väldigt fint område med en ovanlig skogstyp, nämligen kalkbarrskog, säger hon.

Naturreservat är det vanligaste sättet att skydda natur. Ett naturreservat kan bildas på statlig, privat eller

Mattias Nilsson och Josefin Dahlström bakom bänken och Anna Nilsson och Lotta Sörman på den är eniga om att bildandet av naturreservatet är positivt.

kommunal mark genom beslut av länsstyrelsen eller kommunen. I det här fallet handlar det om privat mark och den som äger merparten av de 41 hektaren är Josefin Dahlström, och för hennes del har de senaste åren varit en tuff process som tagit hårt på psyket.

– Jag och min man köpte gården och marken för fem år sedan med tydliga planer om hur vi skulle ta hand om den och lämna den vidare till våra barn på sikt. Efter en månad fick vi höra om länsstyrelsens planer om ett naturreservat och då stoppades våra drömmar omedelbart.

Granlav på tall.

Foto: Länsstyrelsen i Örebro

Det är mycket regler att förhålla sig till som markägare.

– Vi får inte göra någonting med skogen. Ingen avverkning och heller inte några åtgärder för angrepp. Till exempel får vi inte göra något åt det barkborreangrepp som finns trots att de kan sprida sig till annan skog utanför naturreservatet.

Josefin berättar att hon har fått ersättning för utebliven vedproduktion, men är tydlig med att det har varit jobbigt psykiskt under flera år.

– Vi hade en dröm om vad vi ville göra med vår gård och hade vi vetat innan vi köpte att det skulle bli ett naturreservat så hade vi inte köpt. Det har tagit mycket på oss, framför allt för att allt hände på en gång. Det kanske hade varit lättare om vi hade hunnit bo ett tag innan processen drog i gång.

Anna, Mattias och Lotta har förståelse för att Josefin har en annan bild av bildandet av naturreservatet som markägare.

– Som vanlig husägare förstår man inte riktigt konsekvenserna för markägaren, säger Mattias.

Som boende i Klockhammar har de inte haft något med processen att göra. Beslutet fattades utan någon sorts dialog med medborgarna.

– Det har pratats lite bland grannarna, fortsätter han.

– Jag stötte på Skogsstyrelsen i somras när de satte upp pinnar för att markera var området börjar, berättar Lotta.

Genom den större delen av naturreservatet går en stig där det tidigare har varit en mountainbikeled. Den är nu borta.

– Det är en jättefin stig och jättefin natur över lag, säger Anna.

Stigen passerar genom ett område där det kommer att vara naturbetesmark, vilket gläder Josefin.

– Skogsstyrelsen och länsstyrelsen tog beslut om att ha naturbete på vissa områden. Det var det sista som beslutades, säger hon. ■

FAKTA: Hur ersätts privata fastighetsägare vid bildandet av naturreservat?

”Du erbjuds ersättning för minskningen av fastighetens marknadsvärde till följd av att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Därutöver får du som fastighetsägare ytterligare ersättning med 25 procent av marknadsvärde minskningen i enlighet med reglerna i expropriationslagen. Värderingen görs med utgångspunkt från ersättningsbestämmelser i Miljöbalken.”

Källa: Naturvårdsverket

Vinnare av Landsbygdspriset 2024

Fredag 15 november var det prisutdelning för Landsbygdspriset 2024. Landsbygdsdelegationen och andra representanter från Örebro kommun samlades i rådhusets representationsvåning för att hylla de tre vinnarna.

Stora landsbygdspriset: Sara Wingsköld, Lilla grodans Loppis & Café

Vinnare av Örebro kommuns stora landsbygdspris heter Sara Wingsköld, Lilla Grodans Loppis & Café. För tio år sedan flyttade familjen till Bärsta i Östernärke och redan vid visningen av huset fick Sara idén om att starta en loppis på gården.

– Jag har alltid älskat det och såg potentialen i lokalen. Sedan har jag utökat butiken för varje säsong och butiken och besöksantalet har växt för varje år.

Att Sara skulle bli årets vinnare kom lite som en chock för henne själv.

– Det känns helt överkligt. Jag har fortfarande inte tagit in det. Det är ett jättefint pris att få och det är lite svårt att greppa. Det känns så stort och ärofyllt.

Hade du ens tänkt tanken?

– Nej, nej. Absolut inte. Jag följer bara mitt hjärta och gör det jag vill göra. Jag anser inte att det är så märkvärdigt. Men det är kul att det uppskattas.

Trots det kan Sara ändå förstå varför hon har fått det.

Sara Wingsköld,
Lilla grodans Loppis & Café

– Jag har ju läst vad som krävs för att få det och det känns stort. Att min lilla butik och min idé som jag fick när vi flyttade hit, kan leda till ett så hedersamt pris. Det är ett jobb jag

har som jag tycker är kul. Men jag har fått höra av mina kunder att de tycker att jag är inspirerande. De säger att det är fint att jag delar med mig, att jag kämpar på och vågar. Det värmer verkligen och är inget jag har tänkt på förut – att jag faktiskt kan inspirera andra! Jag har alltid bara tänkt att jag sköter mitt lilla här, men det gör mig så glad att veta att det kan betyda något för någon annan.

Vad är du mest stolt över?

– Att jag har skapat en plats för människor att komma till för att handla, leka och umgås. Det gynnar så mycket annat med begagnat: plånboken, miljön och landsbygden. Folk kommer hit och jag tipsar gärna om andra butiker här ute. Det är superkul att mina kunder kan hitta ännu fler små guldkorn.

Vad ska du göra för prispengarna?

– Jag vet inte, jag tänkte fråga mina kunder. Jag vill göra något som gynnar dem. ■

Unga landsbygdspriset: Johan och Alexander Pettersson, Törsjöväxt AB

2024 års vinnare av Örebro kommuns unga Landsbygdspris är Johan och Alexander Pettersson i Törsjö. Tillsammans med sina föräldrar Magnus och Sara Pettersson driver de Törsjöväxt.

Hur känns det här?

– Det är klart att det känns roligt att bli uppmärksammas för det vi gör. Att få ett kvitto på att andra tycker att det vi gör är bra. Vi har ju sett att priset finns och att andra har fått det genom åren, men vi har inte tänkt att vi skulle kunna få det. Det är inte uppmärksamheten från andra som driver oss, vi gör det här för att vi tycker att det är roligt. Det har liksom aldrig spelat någon roll vad andra tänker och tycker, men nu blir det som en trevlig bonus.

Men kan ni förstå varför ni har fått det?

– Vi gillar att prova saker. Att diskutera nya möjligheter som sedan ska testas i verkligheten. Det är lite vår grej, att

testa och prova lite till. Det ska vara något projekt hela tiden och så jobbar inte alla. Det är nog det som skiljer oss från andra, att vi inte försöker driva det allt för traditionsmässigt. Vi vill driva det så som vi tror är bra.

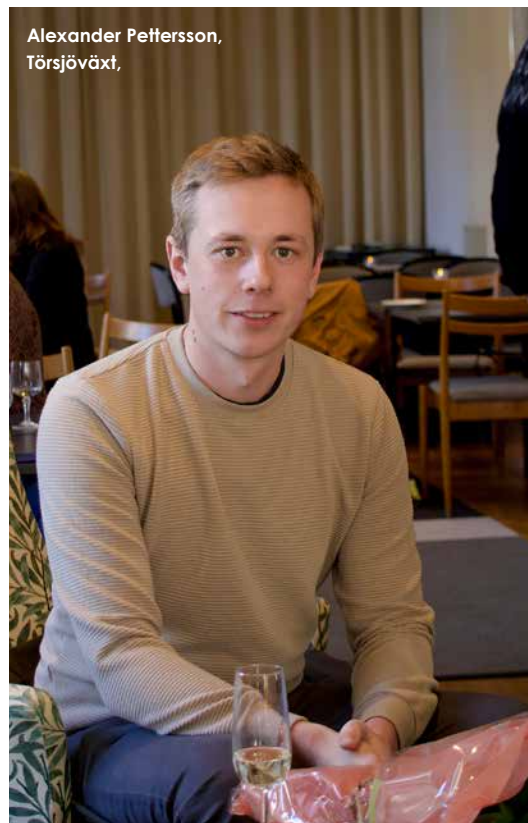
Vad är ni mest stolta över?

– Vi är stolta över vårt havreris. Det är en väldigt bra produkt som vi har fått till och att vi har en stor del av förädlingen hemma på vår gård tycker vi är kul.

Vad ska ni göra för pengarna?

– Det har vi diskuterat och vi vet inte riktigt. Vi vill göra någonting som gör att vi kommer ihåg vinsten, något som vi har glädje av. Antingen någon typ av inredning i fikarummet eller någon aktivitet som gör att vi känner att vi har vunnit ett pris. Det är inte lika kul om det bara faller in i verksamheten, då märker

Alexander Pettersson,
Törsjöväxt.

vi inte av det på samma sätt. Det är ändå en bra slant och vi vill att hela familjen ska få ta del av det. ■

Läs mer om Törsjöväxt på nästa uppslag.

Hedersomnämmande: Närkes Kils SK Fotbollsskolan

Hedersomnämmandet går till Närkes Kils SK och i synnerhet deras fotbollsskola, ledd av bland annat Jesper Karlsson.

Christer Henriksson, ordförande i Närkes Kils SK, hur känns det att få priset?

– Det känns kul naturligtvis, att bli uppmärksammas på det här viset. Vi är ingen stor förening som syns och

hörs så mycket annars. Jag visste inte om att priset existerade så det var en positiv överraskning när landsbygdsdelegationen ringde och berättade att vi hade vunnit. Bara att bli nominerad tyder på att satsningen med fotbollsskolan är uppskattad.

Fotbollsskolan har varit aktiv i 10-15 år ungefär. Den började i liten skala, men har vuxit och har olika grupper,

från sex år och uppåt.

– Vi har satsat på ungdomsverksamheten så det är jättekul att fotbollsskolan uppmärksammas. Det har blivit fler och fler barn här ute och det är viktigt att erbjuda något så att de inte behöver åka in till

stan. Det blir ju bökigt för föräldrarna också, med allt skjutsande. Vi har en fin anläggning och många unga föräldrar som ställer upp ideellt. Det har ökat de senaste åren och det är mycket aktivitet i fotbollsskolan. Det är klart att ett sådant här pris är uppmuntrande för de som håller i den.

Vad ska ni göra för prispengarna?

– Pengar behövs alltid. Vi har haft lite problem de senaste åren. För några år sedan bökade vildsvinen upp hela fotbollsplanen så att vi fick sätta upp staket och härom åren råkade vi ut för en del sabotage. Föreningen bygger på ideell verksamhet, men vi har en del sponsorhjälp från bygden. Både privatpersoner och företag hjälper till att hålla i gång föreningen, vilket tyder på att vår verksamhet är populär och uppskattad. Men i och med att det är fotbollsskolan som fått priset är det rimligt att pengarna också hamnar där, men vad de ska gå till får de som håller i skolan avgöra. ■

Jesper Karlsson och Christer Henriksson, Närkes Kils SK

Törsjöväxt satsar på unika växtprodukter

Årets vinnare av Unga Landsbygdspriset heter Johan och Alexander Pettersson. De driver Törsjöväxt, ett lantbruk som riktat in sig på växtodling.

Bröderna Johan och Alexander Pettersson är åttonde generationen på gården i Törsjö. Det är de som tillsammans med sina föräldrar Magnus och Sara Pettersson i dag driver växtodlingen och tar fram egna unika produkter.

– Planen framåt är att ha fler egna produkter som ska förädlas och paketeras på gården, det är dit vi strävar, säger Johan, den äldre brodern.

Alexander är två år yngre och han gav till slut upp jobbet som elektriker för att satsa helhjärtat på gården för cirka sex år sedan.

– För mig var det inte självklart att ta över och därför utbildade jag mig till elektriker. Men jag har alltid hjälpt till här på semestern och till slut räckte inte den tiden till, säger han och skrattar.

– I dag tycker jag att det är jätteroligt att jobba och det känns alltid kul att gå till jobbet, det var därför jag slutade som elektriker. Det är roligare här. Här är det alltid nya utmaningar

Magnus Pettersson

och vi kan påverka mycket själva, till exempel hur vi odlar, fortsätter han.

Vädret är en av de större utmaningarna även om detta år har varit ett normalår. Johan som alltid har tyckt att det har varit roligt med odling visste tidigt att han ville bli den åttonde generationen.

– Jag hade jordgubbsland som liten och sålde jordgubbar här ute vid vägen. Det är roligt att se det växa och jag mår som bäst när grödorna har kommit upp, säger han.

– Det är mycket insatser och då blir det tillfredställande när det växer bra, fyller Alexander i.

I dag har gården 630 hektar, men från allra första början var det 20 hektar. Det var år 1772 och sedan dess har arealen vuxit rejält.

– Du måste växa om du ska ha något att lämna över till nästa generation. Givetvis beror det på vilken nisch du har, men det vanligaste är ändå att de gårdar som finns kvar

växer, säger Johan.

Något som är speciellt med familjens jordbruk är att de arbetar både med ekologiskt och konventionellt.

– Vi har ökat det ekologiska odlandet med 20 hektar denna säsong och vi pratar om att öka mer. Även om det är mycket jobb med ekologiskt är det vad som över tid fungerar bäst. När man väl lyckas är det ännu roligare eftersom det är en sådan utmaning. När eko ger bra skörd är det svårslaget, säger Johan.

– Växtodling är bra i vårt område och det är ett tacksamt klimat. Även om vi önskar mer regn på försommaren så finns det bra jordar. Havre har gått väldigt bra och även korn, men vårvetet var dåligt, säger Alexander.

Timotejfrö, havre, vårvete, höstvete, gula ärtor och röda linser odlas ekologiskt. På den konventionella sidan är det havre, vårvete, höstvete, korn, höstraps och gula ärtor. För att hålla isär, framför allt kring det administrativa, har de två bolag. Det har varit den enklaste lösningen.

Det är här i förpackningsrummet som Törsjöväxts produkter landar i sina kartonger. Just nu pågår renovering och därför behövs inga skyddskläder som annars är ett måste.

Idén kring egna produkter kom under åren med gårdsbutiken där de sålde varor från andra producenter.

– Vår första tanke var mjöl, men det finns redan flera producenter i vårt närområde och då tänkte vi på havregryn, det låg nära till hands, berättar Johan.

Tyvärr fick gårdsbutiken stänga på grund av problem med stölder och även de egenproducerade ekologiska havregrynen har man slutat med.

– Det är helt enkelt på grund av bristande lönsamhet, säger Alexander. Men bröderna deppade inte för det. Våren 2023 kom de första kartongerna med deras ekologiska havreris ut på marknaden.

– När vi stötte på motstånd med havregrynen kände vi att vi ville ha något mer unikt. Havreris skalas, ångbehandlas och poleras och är ett hållbart alternativ till vanligt ris.

– Vi har helt slutat med vanligt ris hemma, vi kör bara det här, säger Johan och medger att han givetvis är partisk i frågan.

Produkten finns att köpa på flera matvarubutiker i Örebro och näst på tur står röda linser.

– Vi får inspiration av att titta på butikerna vad som finns på hyllorna.

En vanlig syn på gården är Alexander med telefonen vid örat, så även denna dag.

När det kommer till röda linser är det bara import, vi vet ingen som odlar röda linser i stor skala, säger Johan.

– Vi är i gång med odlingen och i startgroparna för att komma hela vägen. Vår tanke är att bygga så att vi kan ha hela kedjan kvar här på gården, säger Alexander.

Även chiafrön odlas även om det i dagsläget är mer på experimentstadiet.

– Det är svårt att se än om vi kommer att lyckas, men röda linser vet vi att vi kommer att lyckas med. Vi vill bli unika på baljväxter, säger Alexander. ■

FAKTA: Om Törsjöväxt

- Gården har sitt ursprung från 1772 och i dag är det sjunde och åttonde generationen som driver gården.
- Gården driver både ekologiskt och konventionellt jordbruk.
- KRAV-certifierade sedan 2014.
- År 2021 lanserades den första egna produkten: ekologiska havregryn.
- 2023 lanserades ekologiskt havreris.
- Fyra heltidsanställda plus säsongsarbetare.
- Övrig satsning: Familjen Pettersson väntar på slutbesked för att få återställa våtmark i Ervallaområdet. Marken de äger i området är för dålig för att odla på och i dag bekostar man bara pumpning. I stället vill man främja fågellivet och den biologiska mångfalden och skapa våtmark. Något bröderna anser blir fint för närmiljön.

En onsdag på Glanshammars fritidsgård

Liana Anarmetova var på plats på fritidsgården.

"Skriv om fritidsgården i Glanshammar, de gör så mycket bra och roligt för barnen."

Så löd mejlet som kom till Landsbygdsnytt. Självklart blev vi nyfikna och bokade in ett besök på Glanshammar fritidsgård som håller till i skolans lokaler.

Det är onsdag eftermiddag och både i idrottshallen och fritidsgårdens lokaler huserar just nu mellanstadiebarnen. Det är tid för Fritidsklubben där årskurs 4-6 är välkomna måndag till torsdag och där det dessutom serveras ett enklare mellanmål gratis. Fritidsledarna Ida Mård, Anton Lundholm och fritidsgårdschefen Anette Hallsten är på plats och så också en hel del barn.

– Jag har arbetat här sedan 1994 och i dag gör vi mer med barnen än förr. Då var det mer att komma hit och hänga, men det är bättre att vi gör saker, det drar hit fler ungdomar, säger Anette.

Aktiviteterna både i och utanför

fritidsgårdens lokaler kommer ofta som förslag från barnen. Det kan vara pizzabakning, bowling, besök på Bodaborg, åka och bada, besöka Jumpyard, loppis, pyssel, gå på fotboll och ishockey, fiskedamm, baka tårta, spela paintball, blindfotboll, pingis-turnering, fiska, paddla kanot...listan kan göras nästintill oändlig!

– Sedan blir det lite extra under loven. Men barnen får önska och så huggar vi på det, säger Anette.

Anton har arbetat på gården till och från sedan 2019 och han gillar det.

– Det är bra att jobba här och du har chans att bygga nära relationer eftersom det är samma ungdomar

som kommer till oss, det gillar jag. Men det kan också vara en utmaning att få hit nya ansikten, säger Anton.

Ida började i Glanshammar i augusti i år efter att ha arbetat i flera år på en fritidsgård inne i Örebro.

– Jag tycker att tonåringarna är väldigt gulliga. Det är kul att se dem växa och att kunna hjälpa dem. Jag vill vara en vuxen de kan prata med, det är givande. Att bygga relationer är det viktigaste, säger Ida.

Fritidsgården har tillgång till idrotts-hallen varje dag och det är otroligt uppskattat. Den här dagen spelas det pingis och fotboll. Dessutom är det ett gäng som bygger kojor.

Kojbyggarna Elvis Hammarström Sjögren, Nils Borgström, Abbe von Wachenfeldt och Ture Eriksson, alla 10 år gamla, samarbetar för att få till kojans tak. De är här ofta alla fyra och gillar att just bygga koja inne i idrottshallen.

I ett annat hörn i idrottshallen passade Alvar Hellid på att spela pingis mot Vidar Axelsson.

Trettonåringen Hugo Englund blev sugen på att baka och ordnade fill en kladdkaka tillsammans med fritidsledaren Anton Lundholm. Nowa Bülow och Liana Anarmetova, båda 12 år, ägnade sig mest åt pyssel denna onsdag.

– Just nu byggs det väldigt mycket kojor och det är så roligt. Dessutom ser vi Trulseffekten runt pingisbordet, säger fritidsledaren Anton som utmanas av bland andra tioåringarna Alvar Hellid och Vidar Axelsson vid just pingisbordet.

– Jag är ofta här. Det är skönt att chilla på gården. Jag gillar att spela pingis och biljard, säger Alvar.

– Jag är här en till två gånger i veckan. Det är roligt att vara med vännerna, säger Vidar.

Vännerna Liana Anarmetova 12 år och Nowa Bülow 12 år är ofta på fritidsgården. I dag pysslar de samtidigt som de lyssnar på musik från gårdens stora tv.

– Det är kul att vara här och skönt att slippa hundarna hemma, jag har

fyra stycken, säger Nowa.

– Hemma blir det bara tv, här kan man pyssla och spela biljard. Jag har även varit med i "Kilometerjakten". Då gick vi två kilometer varje vecka och när vi hade kommit upp i 20 kilometer fick vi åka till Jumpyard, berättar Liana.

När klockan slår 17 är det dags för mellanstadiebarnen att gå hem. Då får de som går på högstadiet chans att hänga i lokalerna. Bara några minuter senare anländer Melker Bjelkström, Zoie Landell, Alma Ekehed, Hugo Englund och Romeo Evertsson. De är 13-14 år och känner varandra väl.

– Jag är här ofta, det är kul. Det är tråkigare hemma, säger Alma.

Hon och de andra har hängt här i många år.

– Tänk vad tråkigt vi hade haft om inte fritidsgården hade funnits, säger Hugo.

– Får man baka en tårta?

Efter en stund med kompisarna och en biljardmatch mot fritidsledare Ida är Hugo sugen på att baka. Någon tårta blir det dock inte, däremot en kladdkaka med lite assistans av fritidsledare Anton.

För att ge en rättvis bild av fritidsgården och alla deras aktiviteter hade du behövt vara en fluga på väggen eller en av de vuxna som alltid finns på plats. Men med detta uppslag hoppas vi ändå att du som läsare har fått en liten inblick i en liten del av det som är barnens vardag på Glanshammars fritidsgård. ■

Kommunens nya översiktsplan är på gång

Det har blivit dags för en ny översiktsplan, något som berör alla medborgare i Örebro kommun. Men vad är egentligen en översiktsplan och hur påverkar den dig på landsbygden?

Översiktsplanering handlar enkelt förklarat om långsiktiga frågor för hur marken och vattnet inom kommunen ska användas. Det betyder att översiktsplanen behövs för att bland annat skapa förutsättningar för att utbyggnaden av samhällsservice som skolor och vårdboenden sker i takt med befolkningsutvecklingen och att det sker på ett hållbart sätt. En översiktsplan är lagstadgad för alla Sveriges kommuner.

– Översiktsplanen lägger grunden för hur den fysiska miljön är planerad och byggd. Det gör att den lägger grunden för du får ihop ditt livspussel till vardags. Du lämnar kanske på förskola/skola, åker till jobbet, handlar, tränar och så hem igen. För att det ska ske på ett hållbart sätt för både dig som person och för oss som gemensamt samhälle behöver vi planera för hur marken och vattnet ska användas på lång sikt och det görs i översiktsplanen, säger Johanna Östman, samhällsplanerare och projektledare för översiktsplanen vid Miljö- och stadsbyggnadsbyggnadsförvaltningen, Örebro kommun.

I ditt närområde finns kanske en matvaruaffär, ett motionsspår eller olika fritidsaktiviteter. Översiktsplanen är det som sätter ramarna för markanvändandet. Om inte översiktsplanen har pekat ut ett område för till exempel nya bostäder eller nya fritidsaktiviteter blir det svårt att få till det.

– Medborgarna ger oss en bättre insyn kring vilka behov som finns lokalt och det hjälper oss att få ett bättre underlag. Och ju tidigare i planeringen de tycker till, desto större är möjligheten att påverka. Här har du chansen att göra din röst hörd.

Därför bjuder kommunen in till samråd med allmänheten från slutet av januari fram till mitten av april.

Johanna Östman
Samhällsplanerare

– Vi kommer att besöka Garphyttan, Odensbacken, Kvinnersta och centrala Örebro. Tid och plats kommer att marknadsföras längre fram.

Nytt för denna översiktsplan är att kommunen har tagit fram en landskapskaraktärsanalys som beskriver karaktärerna av landsbygdens olika landskap. Det skiljer sig till exempel en hel del på landsbygden norr respektive öster om Örebro stadskärna.

– Det kommer att ge oss en ännu bättre koll på hur landsbygden kan utvecklas. Analysen kommer att finnas tillgänglig att läsa i samband med samrådet, säger Johanna. Johanna tror på ett stort engagemang och hoppas även att den yngre generationen gör sin röst hörd.

– Vi kommer satsa stort på att nå ut med informationen via sociala medier och kommunens hemsida för att nå så många som möjligt. Målet är att anta den nya översiktsplanen innan nästa val, hösten 2026. ■

Läs mer om översiktsplanen på Örebro kommuns hemsida.

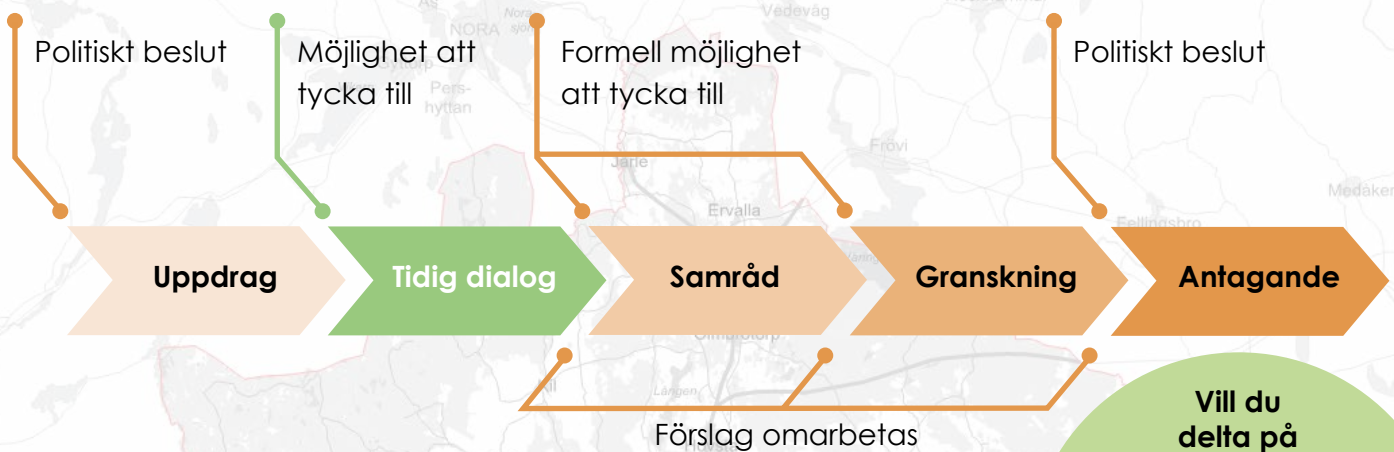

Så här kan det se ut när kommunen är ute och pratar med Örebrons invånare. Håll utkik efter den färgglada husvagnen.

Foto: Sina Doherty

De olika stegen för att ta fram en översiktsplan

FAKTA: Om översiktsplaner

- Översiktsplanen ska bidra till att skapa ett samhälle som är hållbart ur sociala, ekonomiska och ekologiska perspektiv och säkerställa att Örebro kommun förblir en bra plats att leva och bo på – både för dagens invånare och för kommande generationer.
- Att ta fram en översiktsplan sker i flera steg och är reglerat i Plan- och bygglagen som bland annat anger vad den ska innehålla och hur processen ska gå till.
- Projektledare för översiktsplanen är Johanna Östman och Peter Sundström, vid Miljö- och stadsbyggnadsbyggnadsförvaltningen, Örebro kommun.
- Tillsammans med ett stort nätverk i hela kommunen, myndigheter och

medborgare tas den nya översiktsplanen fram.

- Översiktsplanen består av en kartdel och en webbdel med texter där det tydligt framgår vad som ska bevaras och ändras och på lång sikt även nya bostads- och verksamhetsområden.
- Alla kommuner måste ha en översiktsplan.
- Översiktsplanen ska visa på den långsiktiga viljeriktningen i kommunen och ska ge stöd åt efterföljande planering och lovgivning.
- År 2020 kom nya krav om en planeringsstrategi som ska antas politiskt vart fjärde år. Planeringsstrategin innebär en genomgång av den nuvarande översiktsplanen, där kommunen tar ställning till nya planeringsunder-

lag och beslutar hur den övergripande planeringen ska fortsätta under den pågående mandatperioden. Om utvärderingen visar att översiktsplanen är aktuell, kan den fysiska planeringen fortsätta enligt den nuvarande planen. Skulle utvärderingen däremot visa att översiktsplanen behöver uppdateras för att vara relevant, påbörjas ett uppdrag för att anpassa översiktsplanen efter de nya förutsättningarna. ■

Notis från landsbygden

Ny förening: Samverkan för Östernärke

När den gamla samverkansföreningen sattes i konkurs i början av detta år uppmanades Magnus Lagergren, Bo Åkerling och Åsa Ödman att starta en ny. I maj var allt i gång och med ekonomisk stöttning från Örebro kommun kunde en grafisk profil och logga tas fram.

– Vi kan ju inte stå utan förening. Vi vill vara ett paraply för Östernärke. Vi vill samla företag och föreningar, stärka företagsnätverket och relationen med skola och kommun. Vi vill hitta vägar framåt och vi tror att vi kan vara en motor till att få människor att hitta sin plats. Det finns en otrolig bredd av föreningar i området och det är roligt om vi kan vara en kanal in till dem. Vi har inte bråttom och kommer inte att stressa fram något,

Magnus Lagergren
Foto: Anna-Rut Fridholm

det blir en hel del ideellt arbete, säger ordförande Magnus Lagergren.

Hur ser ni på eventuellt samarbete med andra samverkansföreningar?

– Det finns en vinst i det och det finns behov åt alla håll och kanter. Jag tror att vi behöver samverka på ett annat sätt nu framåt.

Föreningen har fem personer i styrelsen och ett 20-tal medlemmar. Med start i december

arrangerar föreningen företagarfrukostar varje tisdag. De har även hunnit med att arrangera ”Sensommarfest i Kanalparken” i september. Då bjöds det bland annat på korv och musik.

– Det kom 150 personer, det är ju jätteroligt, säger Magnus. ■

Foto: Terese Casson Sunsh

Ny taxa för vatten och avlopp

Från och med 1 januari 2025 förändras taxan för fastighetsägare med kommunalt vatten och avlopp (VA). Det blir dels en höjning av taxan, dels en förändring i hur kostnaderna fördelas och beräknas. Olika kundgrupper och fastigheter påverkas olika mycket av förändringarna.

Både bruksavgiften och anläggningsavgiften höjs med 15 procent. I och med att Örebro kommun också förändrar hur VA-taxan beräknas, kan det innebära att ökningen för en specifik fastighet inte motsvarar procentsatserna. Fastigheter med många bostadsenheter och stora ytor kan räkna med en större höjning, medan många villakunder får en lägre total årskostnad.

Avgifterna används för att producera och leverera dricksvatten samt ta hand om och rena avloppsvatten. De går också till att anlägga, underhålla och byta ut ledningar och annan utrustning som tillhör det kommunala ledningsnätet. Taxehöjningen görs för att täcka Örebro kommuns ökade kostnader.

Av Örebro kommuns 18 000 VA-abonnemang är 14 700 kunder med villa och 12 000 av villakunderna har dagvatten. För ett hushåll som

förbrukar 150 kubikmeter vatten på ett år och betalar avgift för samtliga vattentjänster, innebär den nya VA-taxan en minskning av den totala årskostnaden med 213 kronor, från 6 633 kronor till 6 420 kronor inklusive moms.

Förändringarna i hur Örebro kommun beräknar och fördelar avgifterna görs för att på ett bättre sätt följa VA-lagstiftningen och för en mer rättvis kostnadsfördelning. De största förändringarna är följande:

- Örebro kommun inför så kallad dagvattenavgift, så att kunderna kan se hur mycket dagvattenhanteringen kostar. Dagvatten innefattar regn, smältvatten från snö samt dräneringsvatten. Dagvattenavgiften gäller de fastigheter som ligger inom så kallat verksamhetsområde för dagvatten.
- I stället för att använda storleken på fastighetens vattenmätare när kundens taxa beräknas, utgår Örebro kommun från antal bostadsenheter

och fastighetens olika ytor. Den nya fördelningen av kostnader blir mer rättvis utifrån hur kunderna nyttjar kommunalt vatten och avlopp.

På orebro.se/va-taxa finns mer information om förändringarna, som träder i kraft från årsskiftet. ■

Så här undviker du att vattenmätaren fryser sönder i vinter

Varje vinter inträffar vattenläckor på grund av ledningar och vattenmätare som fryser sönder. Vid stora temperaturförändringar och snabba väderomslag ökar risken. Det är viktigt att du som fastighetsägare ser till att vattenmätaren sitter frostfritt. Om den sitter i garage, förråd eller källare behöver du hålla lite extra koll och se till så att den inte fryser. ■

Så här mycket dricksvatten behöver du förvara hemma

Människors liv och hälsa och att samhällsviktiga funktioner fungerar har högsta prioritet vid en kris.

Det kan till exempel handla om ett långvarigt strömavbrott, föroreningar i vattenledningarna eller torka, som gör att det inte kommer vatten i kranen. Först att hämta dricksvatten vid nödvattentankar är vård och omsorg, centralkök/tillagningskök/mottagningskök, grundskolor och förskolor.

Det tar tid att få ut vattentankar, så verksamheter och privatpersoner behöver förbereda sig på att klara sig på egen hand i minst en vecka, vid en dricksvattenkris. Det behövs tre till fem liter vatten per person varje dag. Förvara dricksvatten i rena dunkar hemma. Se också till att ha alternativa kokningsmöjligheter så att du kan koka vattnet vid behov, om du inte är säker på att det är rent.

Läs mer på orebro.se/vattentips under rubriken *Förbered dig för att ha tillgång till vatten vid kris.* ■

Foto: Jens Lindström/Scandinafva

Utskick av sms vid vattenstörningar – kolla dina kontaktuppgifter

Ibland måste Örebro kommun stänga av vattnet tillfälligt. De skickar då ut sms-meddelande med information till de som berörs av avstängningen. Utskicken görs vid:

- Planerade vattenavstängningar.
- Akuta vattenavstängningar, exempelvis vid vattenläckor.
- När kokningsrekommendation gäller.
- Vid mer omfattande störningar, till exempel om vattnet skulle vara förorenat eller om det skulle inträffa ett långvarigt strömavbrott.

Meddelandet går ut till såväl mobiltelefoner som fasta telefoner som är registrerade på de berörda adresserna. Undantaget de som har dolt eller hemligt nummer, bara har jobbmobil eller oregistrerad kontaktkortstelefon. Gå in på orebro.se/smsvatten och kolla så att ditt telefonnummer finns registrerat för sms-utskick, så att du säkert nås av informationen. ■

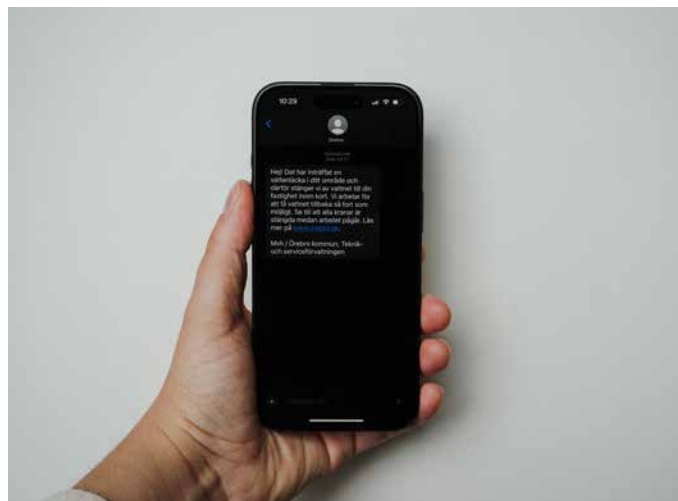

Foto: Emma Nilsson

Fem vanliga fulspolningar

Det är bara kiss, bajs och toalettpapper som får spolas ner i toastolen. Ställ en papperskorg i badrummet och släng övrigt skräp där. Lämna överblivna läkemedel till apotek och farligt avfall på återvinningscentral. Farligt avfall är till exempel färg, lacknafta, andra lösningsmedel och kemikalier.

Fem saker som du inte ska spola ner är:

- Hushållspapper
- Vätserverter
- Tamponger
- Hår
- Tandtråd.

Toalettpapper luckras upp i vatten, medan hushållspapper och vätserverter är tillverkade för att suga upp vätska och i stället klumpar ihop sig. Tamponger, hår och tandtråd binder i sin tur ihop material som suger upp vätska så att det bildas ännu fler klumpar.

Foto: Scandinafva

Klumparna gör att det blir stopp i pumpstationer och avloppsledningar, vilket kan orsaka översvämningar. Det blir också mer skräp att ta hand om på avloppsreningsverket och kan orsaka stopp även där.

Läs mer på orebro.se/vattentips under rubriken *Vad får spolas ner i toastolen?* Med en papperskorg i badrummet gör du skillnad. Tack för din hjälp! ■

Notiser från landsbygden

Skrattkramp i Hampetorp

Blended Voices spelar revyn ”Skrattkramp 2025” i Hampetorps bygdegård 31 januari, 1, 7 och 8 februari. Föreställningen är en klassisk nummerrevy i två akter där det utlovas skratt, sång och en härlig stämning.

– En salig röra, skulle vi vilja kalla årets revy. Vi bjuder på allt i från rara amoriner till mindre mysiga lottförsäljare och allt i från ny musikteteknik till gamla härliga musiklottpar, säger revymamman, regissören och producenten Meta Fagerström.

Samarbetet med Hampetorps bygdegårdsförening innebär dessutom att det kommer att erbjudas både pub och servering. Nytt för i år är att det även går bussar till ett par av föreställningarna. Läs mer på: blendedvoices.se ■

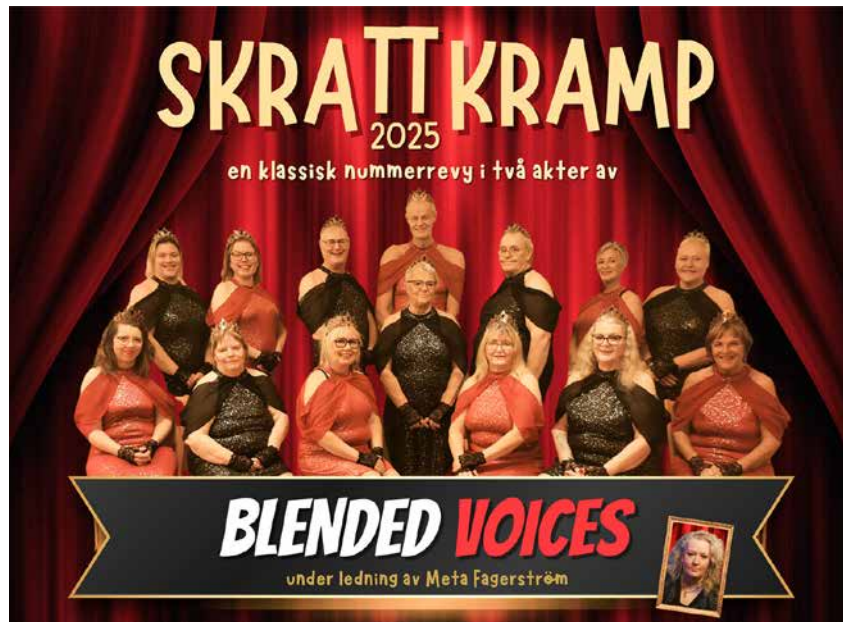

Foto: Blended Voices

Kommande VA-arbete i Vintrosa

I början av 2025 bygger Örebro kommun nya VA-ledningar i Vintrosa. Arbetet görs för att förbättra vattentrycket i Vintrosa. Framkomligheten påverkas på Gärdesvägen under arbetets gång. Arbetet förväntas pågå i cirka fyra månader.

Mer information om finns på orebro.se/va-projekt

Populär konsthall kommer tillbaka

I somras startade Anette Wahlgren och Greger Hedlund en konsthall i den gamla kraftstationen i Brevens. Namnet blev helt enkelt: Brevens konsthall.

– Det var mycket uppskattat. I somras hade vi fem olika utställningar och framför allt har vi riktat in oss på lokala konstnärer. Vi hade nästan 1000 besökare under sommaren, det var jätteroligt, säger Greger.

Tanken är att konsthallen kommer tillbaka nästa sommar, men redan under julmarknaden den tredje advent gör konsthallen ett litet gästspel igen. ■

Foto: Bruno/Fixabay

Ny mediautrustning är på gång

Brevens Folketshusförening har beviljats ett investeringsstöd för att kunna köpa in ny ljud- och ljusutrustning till sina lokaler. Den tidigare utrustningen är daterad och borttagen sedan länge.

– I dag finns det alltså inget ljud och ljus och det vill vi så klart ändra på. Vi har fått nästan 50 000 kronor i bidrag av kommunen och det är halva kostnaden, resterande får vi addera själva, säger Greger Hedlund, ordförande.

Just nu håller föreningen på att bestämma vad de ska köpa för grejer.

– Först och främst kommer vi att satsa på ljus, ljud är enklare för artister som kommer hit att ta med själva. Vi har haft både Riksteatern och Al

Foto: Pexels/Fixabay

Pitcher här. Då fick vi låna grejer, det vore mycket enklare om vi hade vårt eget.

Föreningen vill öka aktiviteten och

sätta upp lite olika föreställningar.

– Det vore även kul om vi i framtiden kunde ha filmvisningar, men då behövs en bioduk. ■